

DRUŠTVENE VESTI

ACTIVITIES FROM THE SOCIETY

35. SIMPOZIJ SEKCIJE FARMACEVTSKIH TEHNOLOGOV: »SODOBNE IN PACIENTU PRIJAZNE FARMACEVTSKE OBLIKE«

Janja Mirtič, Alenka Zvonar Pobirk

Dogodek je potekal v Dvorani Krka v Novem mestu.

18. junija 2026 je v Dvorani Krka v Novem mestu potekal že 35. letni simpozij Sekcije farmacevtskih tehnologov, ki ga pod okriljem Slovenskega farmacevtskega društva (SFD) soorganizirajo Univerza v Ljubljani, Fakulteta za farmacijo (UL FFA) in predstavniki slovenske farmacevtske industrije. Letošnji simpozij z naslovom *Sodobne in pacientu prijazne farmacevtske oblike* je ponudil bogat strokovni in znanstveni program, pri snovanju katerega so kot članice organizacijskega odbora moči združile dr. Janja Mirtič (Krka, d. d.,

Novo mesto), prof. dr. Petra Kocbek (UL FFA), dr. Mateja Cegnar (Lek d.d.) in dr. Zrinka Abramovič (Novartis d.o.o.). Dogodek je z uvodnim pozdravom odprla predsednica organizacijskega odbora dr. Janja Mirtič. Udeležence je nato nagovoril direktor Razvoja in raziskav zdravil v Krki, d. d., Novo mesto, dr. Zvone Simončič, saj je letošnji simpozij gostila Krka, tovarna zdravil iz Novega mesta. V nadaljevanju programa, ki je bil razdeljen v dopoldansko in popoldansko sekcijo, so svoje poglede na ključne izzive in pri-

35. simpozija Sekcije farmacevtskih tehnologov Slovenskega farmacevtskega društva se je udeležilo 110 farmacevtskih tehnologov.

hodnje usmeritve pri razvoju sodobnih in pacientu prijaznih zdravil z nami delili prof. dr. Eva Roblegg kot vabljená plenarna predavateljica z Univerze v Gradcu ter osem domačih predavateljev in raziskovalcev iz treh največjih farmacevtskih podjetij ter s fakultete. V svojem predavanju je prof. Roblegg izpostavila, da so za boljše sodelovanje bolnikov pri zdravljenju ključne pacientu prilagojene rešitve, ki poleg uporabniku prijaznejših dostavnih sistemov krepijo motivacijo, zavzetost in pozitivno uporabniško izkušnjo. Dr. Miha Homar (Lek d.d.) nam je s tehnološkega vidika orisal trende v farmacevtski industriji. Dr. Darko Uršič, raziskovalec iz Krke, d. d., Novo mesto, je obravnaval prednosti in izzive kombiniranih zdravil, dr. Tadej Ojsteršek, prav tako Krkaš, pa vpliv izbranih, s funkcionalnostjo povezanih lastnosti hipromeloze in razmerja vodotopnega/nevodotopnega polnila, na sproščanje učinkovine iz ogrodnih tablet. Dopol-dansko sekcijo sta sklenili dr. Tanja Potrč (UL FFA) s predavanjem na temo inovativnih dostavnih sistemov za okularno uporabo ter dr. Helena Šuklje Debeljak (Lek d.d.), ki je osvetlila različne vidike in izzive nazalne aplikacije zdravil. V popoldanski sekciji smo prisluhnili dr. Mercedes Vitek (UL FFA), ki je predstavila depo dostavne sisteme za subkutano aplikacijo zdravilnih učinkovin, in dr. Urošu Uršiču (Novartis d.o.o.), ki nam je s predavanjem *Radioligandska terapija (RLT): Pot od proizvodnje do pacienta* pojasnil priložnosti ter logistične in druge izzive, povezane z razvojem tega hitro razvijajočega se področja. Simpozij smo sklenili s predavanjem dr. Marka Turnška (Lek d.d.), ki se je posvetil

Organizacijski odbor Simpozija s predsednico Sekcije farmacevtskih tehnologov Slovenskega farmacevtskega društva.

zdravilom v kombinaciji z aplikatorjem, kot so avtoinjektorji in peresniki, oziroma t. i. »*drug-device combination products*«. Udeleženci so z zanimanjem spremljali tudi praktični prikaz različnih aplikatorjev.

Enodnevnega dogodka se je skupno udeležilo 110 farmacevtskih tehnologov, večinoma iz industrije in akademskega okolja, nekaj pa tudi iz drugih delovnih okolij. Pomemben del vsakoletnega simpozija Sekcije farmacevtskih tehnologov je tudi sproščeno druženje med odmori in ob skupnem kosilu, ki omogoča ohranjanje stikov med dolgoletnimi znanci in kolegi ter sklepanje novih poznanstev med raziskovalci iz različnih delovnih okolij in na različnih stopnjah karierné poti. Takšna srečanja spodbujajo izmenjavo znanj in izkušenj ter vzpostavljanje novih sodelovanj, kar lahko prispeva tudi k učinkovitejšemu reševanju tehnoloških izzivov v praksi.

Dan v Novem mestu smo sklenili s povabilom udeležencem k ponovnemu srečanju prihodnje leto na 36. simpoziju Sekcije farmacevtskih tehnologov. Navdih za njegovo osrednjo temo bomo tudi tokrat črpali iz odzivov udeležencev, zbranih v anketi, v kateri so izrazili tudi veliko zadovoljstvo z izvedbo letošnjega dogodka.

K izvedbi izjemno uspešnega simpozija so pomembno prispevali tudi naši sponzorji. Posebna zahvala gre gostiteljici simpozija, podjetju Krka, d. d., Novo mesto, ki je poleg prostora zagotovila tudi tehnično podporo in pogostitev. Dogodek sta finančno podprli tudi podjetji Novartis d.o.o. in Lek d.d., član skupine Sandoz. Vsem trem podjetjem se še enkrat iskreno zahvaljujemo za velikodušno podporo!

56. GENERALNA SKUPŠČINA EVROPSKEGA ZDRUŽENJA BOLNIŠNIČNIH FARMACEVTOV

Vesna Bizjak in Aljaž Sočan

56. generalna skupščina Evropskega združenja bolnišničnih farmacevtov (European Association of Hospital Pharmacists, EAHP) je potekala 5. in 6. junija 2026 v Berlinu. Predstavniki nacionalnih združenj smo se seznanili z aktualnimi dejavnostmi EAHP ter razpravljali o temah, ki bodo v prihodnjih letih pomembno vplivale na delo bolnišničnih farmacevtov. Veliko pozornosti je bilo namenjene izobraževanju, evropski farmacevtski zakonodaji, pomanjkanju zdravil in kadra, umetni inteligenci ter razvoju klinične farmacije.

Predsednik EAHP Nenad Miljković je napovedal posodobitev Evropskih izjav o bolnišnični farmaciji, da bodo bolje odražale spremembe v sodobni bolnišnični farmacevtski praksi. EAHP želi še naprej krepiti razvoj stroke, sodelovanje z drugimi mednarodnimi farmacevtskimi organizacijami ter povečati vidnost bolnišnične farmacije v evropskem zdravstvenem prostoru.

Izobraževanja in dogodki v okviru EAHP

Kongres EAHP: Kongresa EAHP v Barceloni se je leta 2026 udeležilo več kot 3200 udeležencev. Uvedenih je bilo več novih, bolj interaktivnih oblik predstavitve vsebin, ponovno pa je bila na voljo tudi kongresna aplikacija. Naslednji Kongres EAHP bo od 17. do 19. marca 2027 na Dunaju.

Partnerski izobraževalni projekti EAHP: V okviru programa, ki ga EAHP označuje kot *EAHP Synergy Certification Courses*, potekajo strokovni projekti v sodelovanju z zunanjimi partnerji. Predstavljen je bil nov program o sledljivosti implantatov, ki ga je pripravil EuroPharmat.

EAHP BOOST: Gre za manjši, bolj interaktivno zasnovan dogodek z delavnicami. BOOST 2025 je bil posvečen strategijam za preprečevanje pomanjkanja zdravil, letošnji BOOST, ki bo potekal od 13. do 14. novembra v Krakovu, pa bo namenjen umetni inteligenci. EAHP je povabil kolege, ki umetno inteligenco že uporabljajo v praksi, k predstavitvi svojih projektov.

Academy Seminar: Letošnji virtualni *Academy seminar* bo potekal od 24. do 26. novembra in bo posvečen razvoju kliničnega odločanja bolnišničnih farmacevtov. Namenjen bo predvsem farmacevtom na začetku in v sredini poklicne poti, ki še nimajo veliko izkušenj s področja klinične farmacije.

E-izobraževanje: EAHP razvija tudi spletne programe *Hospital Pharmacy European Credentials* (HoPhEC), evropske

Slovenska delegata na 56. generalni skupščini Evropskega združenja bolnišničnih farmacevtov, Vesna Bizjak in Aljaž Sočan.

izobraževalne programe z akreditacijo *The European Council for Pharmacy Education Accreditation* (ECPhA). Med vsebinami v pripravi so ambulantne poti obravnave bolnikov, trajnostnost v bolnišnični farmaciji, digitalna preobrazba upravljanja z zdravili, nadzorovana raba protimikrobnih zdravil (*antimicrobial stewardship*) in cepljenje. Za člane EAHP bo za dostop do vsebin predvidena nižja kotizacija oziroma prispevek, nekateri moduli pa bodo lahko izjemoma brezplačni. V razpravi je bilo poudarjeno tudi, da lahko nacionalna združenja na spletni strani EAHP promovirajo izobraževanja v svojih jezikih. Delegati so predlagali tudi več prevodov in podnapisov, da jezik ne bi predstavljal ovire pri izmenjavi znanja med evropskimi državami. Gre za predloge in razpravo delegatov, ne za že sprejete ukrepe EAHP.

Evropske politike in zastopanje bolnišnične farmacije

EAHP spremlja pobude Evropske unije, ki lahko vplivajo na delo bolnišničnih farmacevtov, in si prizadeva, da bi bila njihova vloga jasno navedena v evropskih dokumentih. To velja tudi za pobude na področju bolezni srca in ožilja, kjer je EAHP poudarjal, da morajo biti ob lekarniških farmacevtilih omenjeni tudi bolnišnični farmacevti.

Na področju **pomanjkanja zdravil in medicinskih pripomočkov** je bil predstavljen Akt o kritičnih zdravilih, pri katerem sta Evropski parlament in Svet že dosegla začasni

dogovor. Končno besedilo še ni bilo znano, prve informacije pa kažejo, da gre v več pogledih v smeri, ki jo je zagovarjal EAHP. Združenje nadaljuje tudi sodelovanje v svetovalnem forumu Evropske komisije HERA ter spremlja spremembe evropske zakonodaje o medicinskih pripomočkih.

Pri **protimikrobni odpornosti in cepljenju** EAHP sodeluje v mednarodnih pobudah ter opozarja na potrebo po večji prepoznavnosti bolnišničnih farmacevtov. EAHP in Mednarodna farmacevtska zveza (FIP) sta pripravila poziv k ukrepanju v okviru strategije cepljenja skozi celotno življenjsko obdobje (*Life Course Immunisation Strategy*), ki vključuje tudi vlogo bolnišničnih farmacevtov in pomen brezšivne skrbi pri obravnavi pacientov.

Na področju **naprednih zdravljenj in personalizirane medicine** EAHP spremlja Akt o biotehnologiji. Predlog je predvsem usmerjen v proizvodnjo, vendar EAHP vidi možnosti za boljše prepoznavnost bolnišničnih farmacevtov ter za izboljšanje dostopa zdravstvenih sistemov in bolnišničnih lekarn do financiranja. V razpravi so delegati opozorili predvsem na pomanjkanje jasnejših evropskih pravil glede rekonstitucije zdravil za napredno zdravljenje.

Veliko pozornosti je bilo namenjene tudi **kadrom**. Približno 80 % sodelujočih v projektu EAHP je poročalo o določeni stopnji pomanjkanja kadra v bolnišničnih lekarnah. Kot glavni razlogi so bili navedeni povečano administrativno breme, večje delovne obremenitve zaradi individualizacije zdravljenja in nezadostno plačilo. Kljub temu je bila bolnišnična farmacija ocenjena kot privlačno strokovno področje. Delegati so v razpravi dodatno opozorili, da težava ni vedno pomanjkanje strokovnjakov, ampak tudi omejene možnosti za zaposlovanje.

Na področju **digitalnega zdravstva, umetne inteligence in Direktive o ponarejenih zdravilih** (*The Falsified Medicines Directive, FMD*) je EAHP ponovno okrepil sodelovanje z Evropsko organizacijo za zagotavljanje avtentičnosti in varnosti zdravil (EMVO). Med odprtimi vprašanji so sekundarna uporaba podatkov evropskega sistema za verifikacijo zdravil, ponovna izdaja zdravil in agregacija. EAHP je vključen tudi v razvoj evropskega formata elektronskega zdravstvenega zapisa v okviru Evropskega zdravstvenega podatkovnega prostora.

Nova evropska farmacevtska zakonodaja

Ena ključnih tem generalne skupščine je bila prenova evropske farmacevtske zakonodaje. Po predstavljenih infor-

macijah naj bi bila zakonodaja sprejeta in začela veljati konec leta 2026, večina določb pa naj bi se uporabljala dve leti pozneje. Končno besedilo ob generalni skupščini še ni bilo v celoti dostopno.

EAHP ocenjuje, da nekateri deli odražajo njegova stališča, predvsem na področjih pomanjkanja zdravil, protimikrobne odpornosti in elektronskih informacij o zdravilu. Odprta pa ostajajo vprašanja bolnišničnih izjem, priprave zdravil v lekarnah, vnaprejšnje priprave magistralnih zdravil, dobrih praks priprave ter ponovne izdaje zdravil. EAHP bo zato spremljal izvajanje zakonodaje, zbiral podatke o praksah priprave zdravil v državah članicah ter sodeloval z evropskimi institucijami in EDQM.

V razpravi so delegati posebej izpostavili možne posledice ponovne izdaje zdravil in omejitev pri vnaprejšnji pripravi. Predstavniki EAHP so pojasnili, da bo po sprejetju zakonodaje pomembno predvsem sodelovanje pri izvedbenih aktih in opozarjanje na praktične posledice posameznih rešitev. To so bila stališča in vprašanja delegatov.

Stališča EAHP

Generalna skupščina je sprejela dve pomembni stališči. Prvo se nanaša na **umetno inteligenco** in obravnava pravni okvir, pogoje za varno uporabo ter vlogo bolnišničnih farmacevtov pri razvoju in uvajanju novih tehnologij. Drugo stališče se nanaša na **črtno kodiranje zdravil na ravni posamezne enote**. Glavni cilji so večja varnost pacientov, boljše upravljanje zdravil in podatkov o zdravilih ter priprava zdravstvenih sistemov na potrebe starajoče se družbe.

Nova pridružena člana EAHP

Novi pridruženi članici sta *American Society of Health-System Pharmacists (ASHP)* in *Advanced Pharmacy Australia (AdPha)*.

Spremembe v odboru

Za bodočo predsednico EAHP je bila izvoljena Darija Kuruc Poje iz Hrvaške. Naslednji podpredsednik EAHP bo Louis Bertin, direktor za finance pa Håvard Kirkevold.

Generalna skupščina v Berlinu je pokazala, da bodo prihodnja leta za bolnišnično farmacijo zaznamovali predvsem nova zakonodaja, digitalizacija, umetna inteligenca, kadrovski izzivi in nadaljnji razvoj klinične vloge farmacevtov.

SLOVENSKO FARMACEVTSKO DRUŠTVO
SLOVENIAN PHARMACEUTICAL SOCIETY

RAZPIS ZA PODELITEV PRIZNANJ SLOVENSKEGA FARMACEVTSKEGA DRUŠTVA V LETU 2027

Odbor za podeljevanje društvenih priznanj objavlja
RAZPIS ZA PODELITEV PRIZNANJ SFD V LETU 2027.

Predloge za podelitev Minařikovega odličja, Minařikovega priznanja ali priznanja častnega člana Slovenskega farmacevtskega društva lahko podajo podružnice in sekcije, potem ko je kandidate potrdil občni zbor podružnice oz. sekcije.

Rok za prijavo kandidatov teče od objave razpisa v Farmacevtskem vestniku do vključno
15. januarja 2027.

Predlagatelji morajo najkasneje do vključno 15. januarja 2027 na naslov
Slovensko farmacevtsko društvo, Dunajska cesta 184A, 1000 Ljubljana (za OPDP),

predložiti ustrezno datirano, podpisano in žigosano dokumentacijo, ki jo zahteva 7. člen Pravilnika o podeljevanju priznanj Slovenskega farmacevtskega društva:

- izpolnjen obrazec za podelitev odličja/priznanja/priznanja častnega člana (dostopen na povezavi: <https://www.sfd.si/o-drustvu/drustvena-priznanja/obrazci/>),
- utemeljitev,
- pri predlogu za Minařikovo odličje tudi bibliografijo,
- sklep organa, ki je predlog potrdil,
- izjavo predlagatelja, da jamči za verodostojnost podatkov, vključenih v predlog za podelitev odličja in priznanj, ter da zagotavlja, da je pri izboru upošteval Kodeks farmacevtske etike članov SFD (del obrazca),
- soglasje kandidata (pridobi predlagatelj).

Dodatno se pošlje elektronski izvod vloge, ki naj vsebuje zgoraj zahtevano dokumentacijo, pri čemer naj bo besedilo utemeljitve tudi v wordu, in sicer na naslov **pisarna@sfd.si**.

*Slovensko farmacevtsko društvo podeli vsako leto največ 1 Minařikovo odličje
in največ 5 Minařikovih priznanj.*

POZOR: Bodite pozorni na rok za oddajo vlog!